

SNUBLESTEN

En snublesten er en fysisk sten, som bliver nedlagt der, hvor et offer for nazismen boede, da vedkommende blev tilbageholdt og deporteret. Hver enkel sten er håndlavet, og den unikke sten bevarer mindet om det unikke individ, som mistede livet som følge af nazisternes forbrydelser.

Projektet kan især bruges i undervisningen, hvis jeres skole kan tage på en fysisk udflugt til et af de steder, der er lagt snublesten. Der ligger flest snublesten i København og på Frederiksberg, men der er også nedlagt sten i Hellerup, Lyngby, Århus, Kolding, Odense, Brønshøj og Gentofte. Se hele oversigten på [sitet snublesten.org](http://sitet.snublesten.org).

Ideen til snublesten kommer fra den tyske kunstner Gunter Demnig. Han lagde den første sten til minde om ofre for nazisternes forbrydelser i Köln i 1992. Snublesten har siden 1992 spredt sig til 26 lande. I Danmark blev den første snublesten lagt i fortovet i 2019.

På webstedet snublesten.org kan man læse mere om snublesten i Danmark og hvorfor projektet er vigtigt: Danmark har fokus ofte været på redningen af danske jøder til Sverige i 1943. Men på trods af de mange overlevende var der stadig ofre for nazismen i Danmark. Arbejdet med at finde og dokumentere nazismens ofre i Danmark pågår stadig og der findes langt flere ofre end de tolv individer der i 2019 fik en snublesten. I juli 2020 blev der nedlagt flere sten for danske ofre og arbejdet med at identificere og dokumentere ofre pågår stadig.

Under nazisternes besættelse af Danmark mistede mange mennesker livet. En del var danske statsborgere mens andre var flygtninge fra Tyskland eller andre europæiske lande som blev nægtet ophold i Danmark og derpå udleveret til de tyske myndigheder. Flere af ofrene som mindes med en snublesten døde i koncentrationslejren Theresienstadt, hvortil 472 af landets jødiske medborgere blev deporteret i oktober 1943. På trods af de horrible forhold i lejren overlevede størstedelen af de deporterede fra Danmark bl.a. takket være fødevarer fra Danmark. 54 personer døde under opholdet i Theresienstadt. Blandt de overlevende var blandt andre Blume Blenda Becker og Martha Fischermann som begge blev deporteret til lejren i 1943. Begge kvinder mindes med en sten som blev nedlagt i juli 2020.